

DOCTOR HONORIS CAUSA

Uniwersytetu
Jana Kochanowskiego w Kielcach

prof. dr hab.
Andrzej Kajetan Wróblewski

DOCTOR
HONORIS
CAUSA

Uniwersytetu
Jana Kochanowskiego w Kielcach

SENAT UNIWERSYTETU
Jana Kochanowskiego w Kielcach

na wniosek

RADY WYDZIAŁU
MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZEGO

Uchwałą z 30 marca 2017 roku nadał tytuł

DOCTORA HONORIS CAUSA

prof. dr. hab.

Andrzejowi Kajetanowi Wróblewskiemu

jednemu z najwybitniejszych współczesnych fizyków,
uczonemu o światowej sławie i uznaniu oraz udokumentowanym wkładzie
w rozwój fizyki wysokich energii i cząstek elementarnych

Kielce, 22 czerwca 2017 roku

PROMOTOR

prof. dr hab. Stanisław Mrówczyński

DZIEKAN

dr hab. inż. Barbara Gawdzik

REKTOR

prof. dr hab. Jacek Semaniak

Fot. Marcin Kluczek

Arwin

Laudacja

*z okazji nadania Profesorowi Andrzejowi Kajetanowi Wróblewskiemu
tytułu doctora honoris causa Uniwersytetu Jana Kochanowskiego
w Kielcach*

Magnificencje, Wysoki Senacie,
Dostojny Doktorze, Szanowni Goście

Jest dla mnie honorem i zaszczytem wielkim wygłoszenie laudacji z okazji nadania godności doctora honoris causa Uniwersytetu Jana Kochanowskiego znakomitemu uczonemu Profesorowi Andrzejowi Wróblewskiemu. Profesor Wróblewski należy bowiem do najwybitniejszych polskich fizyków – jest członkiem rzeczywistym Polskiej Akademii Nauk i Polskiej Akademii Umiejętności, laureatem najwyższego wyróżnienia Polskiego Towarzystwa Fizycznego – Medalu Mariana Smoluchowskiego, honorowym doktorem czterech, a od dzisiaj – pięciu uczelni.

Wygłoszenie tej laudacji jest też dla mnie wielką przyjemnością. Postać Profesora Wróblewskiego towarzyszy mi od momentu, gdy postanowiłem zostać fizykiem. A teraz minęła właśnie 40. rocznica zawarcia z nim bliższej znajomości. W czerwcu 1977 roku, jako student II roku Uniwersytetu Warszawskiego, zdawałem u Profesora Wróblewskiego egzamin ze wstępu do fizyki.

Wcześniej słuchałem znakomitych, nieraz wprost porywających wykładów Profesora, który często przeplatał opis starannie przygotowanych demonstracji doświadczeń fizycznych barwną historyczną anegdotą. Także wtedy poznałem Profesora jako autora świetnego, dwutomowego podręcznika *Wstęp do fizyki*, napisanego we współpracy z nieżyjącym już profesorem Januszem Zakrzewskim, podręcznika, który nadal cieszy się wielką popularnością wśród wykładowców i studentów.

Po kilku latach, gdy sam zająłem się fizyką cząstek elementarnych, poznałem Profesora Wróblewskiego – zwanego powszechnie AKW – jako naukowca. Pamiętam naszą pierwszą poważniejszą rozmowę. Wyprowadziłem wówczas pewną wielkość, określającą liczbę cząstek produkowanych w zderzeniach protonów. Było rzeczą wiadomą, że muszę pójść do AKW, by dowiedzieć się, co moja robota jest warta. Profesor był i jest bowiem światowym ekspertem w tej dziedzinie – w 1973 roku odkrył relację między średnią liczbą produkowanych cząstek a dyspersją tej liczby, relację nazywaną „formułą Wróblewskiego”. Rozmowa była krótka. Profesor wysłuchał czego dokonałem, wyciągnął z półki opasłe sprawozdanie z jakiejś konferencji fizyki cząstek elementarnych i szybko znalazł odnośnik do pracy, w której dziesięć lat wcześniej dokonano mojego „odkrycia”.

W późniejszych latach wiele razy rozmawialiśmy o fizyce, w tym także o innym ważnym wkładzie Profesora w fizykę cząstek – tak zwanym czynnikiem tłumienia kwarków typu s , czyli

dziwnych, od angielskiego słowa *strange*. Częstki dziwne to temat wieloletnich badań Profesora Wróblewskiego. Im właśnie poświęcony został Jego doktorat obroniony w 1961 roku pod kierunkiem profesora Mariana Danysza na Uniwersytecie Warszawskim – uczelni, z którą Profesor Wróblewski związał całe swoje życie.

Na Uniwersytecie Warszawskim Andrzej Kajetan Wróblewski studiował w latach 1951–1955, zrobił doktorat, habilitację, został profesorem. Był dyrektorem Instytutu Fizyki Doświadczalnej Wydziału Fizyki, później dziekanem tego wydziału, wreszcie w latach 1989–1993 rektorem uniwersytetu. W 2011 roku odbyła się w Pałacu Kazimierzowskim – rektoracie Uniwersytetu Warszawskiego – wspaniała uroczystość odnowienia doktoratu Profesora Wróblewskiego, w której uczestniczyłem i za zdrowie Profesora piłem.

Swoje doświadczenie rektorskie Profesor Wróblewski wykorzystywał, angażując się w sprawy organizacji nauki w Polsce na forum takich instytucji, jak Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich czy Komitet Badań Naukowych. Profesor opracował pierwsze zasady kategoryzacji instytucji naukowych w Polsce, wykorzystujące wskaźniki parametryczne. Zajęcie się tą sprawą wynikało z głębszego zainteresowania scjentometrią, czyli nauką o mierzeniu nauki. Jako członek sekcji fizyki Komitetu Badań Naukowych mogłem sam się przekonać, że przedstawiając system oceny placówek naukowych, Profesor Wró-

blewski dobrze wiedział, co to jest *impact factor* i jak wygląda rozkład liczby cytowań, wiedział, że na przykład matematycy w swoich publikacjach cytują średnio dużo mniej pozycji niż biologowie. Dzięki temu powstał względnie prosty i wiarygodny system kategoryzacji instytucji naukowych. Później procedurę rozbudowano i zbiurokratyzowano, zaciemniając całą sprawę.

Wielką pasją Profesora Wróblewskiego jest popularyzacja fizyki czy – szerzej – nauki. Od kilkadziesiąt lat prowadzi w „Wiedzy i Życiu” stałą rubrykę „Uczni w anegdocie”, pisząc w niej w formie krótkich, żartobliwych zwykle felietonów o największych postaciach nauki. Dwa zbiory tych opowieści zostały wydane w formie książkowej. Profesor Wróblewski jest zawziętym wrogiem wszelkiej pseudonauki, autorem świetnej książki *Prawda i mity w fizyce*. Tropi w niej pochodzenie pewnych rozpowszechnionych sądów, które przepisywane z jednej książki do drugiej zyskały status faktów, choć na początku były zwykłym nieporozumieniem lub – co gorsza – fałszerstwem. I na tym polu też zeszły się nasze drogi – w 1995 roku opublikowaliśmy wspólnie obszerny artykuł *Co zostało z zimnej fuzji*, w którym podsumowaliśmy wielkie, trwające kilka lat zamieszanie, gdy kilku uczonym zdawało się, że odkryli niewyczerpane wprost źródło energii. Pamiętam, że gdy ja skłonny byłem bardziej wyrozumiale potraktować błędzących, Profesor Wróblewski był bardziej kategoryczny.

Popularyzatorzy nauki interesują się zwykle jej historią, niewielu jednak zamienia to zainteresowanie w profesjonalne podejście do jej dziejów, wymagające przecież badania źródeł, wypracowania odpowiedniego warsztatu. Profesor Andrzej Wróblewski przeszedł tę drogę. Pamiętam jego wykład z 1987 roku, z okazji trzechsetnej rocznicy wydania *Zasad matematycznych filozofii naturalnej* Izaaka Newtona. Profesor przyszedł wówczas z opasłym tomem *Pryncypiów*, wyjaśniając, że nie jest to, niestety, egzemplarz pierwszego wydania, lecz kolejnego, z początków XVIII wieku. Pamiętam też wykład w stulecie odkrycia promieniotwórczości, koncentrujący się na wkładzie Marii Skłodowskiej-Curie w badanie tego zjawiska. Każde stwierdzenie Profesora dotyczące tego czy innego wyniku fizycznego dokumentowane było odpowiednim fragmentem oryginalnej publikacji. Podsumowaniem owych historycznych zainteresowań Profesora Wróblewskiego jest wydana w 2006 roku *Historia fizyki. Od czasów najdawniejszych do współczesności* – dzieło zaiste monumentalne, niemające odpowiednika w piśmiennictwie polskim. Teraz na wydanie oczekuje *Historia fizyki polskiej* – kolejne wielkie przedsięwzięcie Profesora.

Na koniec swej laudacji chciałbym wspomnieć o związkach Honorowego Doktora z naszą Uczelnią. Gdy przed przeszło 20 laty rozpocząłem pracę w ówczesnej Wyższej Szkole Pedagogicznej im. Jana Kochanowskiego i dyskutowano wtedy perspektywy utworzenia uniwersytetu w Kielcach, pamiętam, odbyłem

rozmowę z Profesorem Wróblewskim. „Przekonuj, Staszku, rektora – mówił Profesor – do połączenia WSP z Politechniką Świętokrzyską. To jedyna droga do stworzenia silnego środowiska akademickiego”. Profesor jest bowiem rzecznikiem uniwersytetu o możliwie szerokim profilu, w którym, poza humanistyką i naukami przyrodniczymi, jest szkoła medyczna, kierunki artystyczne, a także kształceni są inżynierowie. Większość tych zamysłów została w naszym Uniwersytecie zrealizowana, natomiast pierwotna idea połączenia z Politechniką Świętokrzyską nie zyskała uznania. Może jednak sprawa nie jest zamknięta?

Profesor Wróblewski przez lata wspierał rozwój Instytutu Fizyki Uniwersytetu Jana Kochanowskiego i różne nasze inicjatywy. Kilkakrotnie gościł w Kielcach, brał udział w pierwszej większej konferencji naukowej, jaką zorganizowaliśmy w 2004 roku. Wygłosił wtedy wykład na temat wspomnianych już części dziwnych, zatytułowany „Exploring strange realm”, co pewnie należy tłumaczyć jako „Eksploracja królestwa dziwności”. Brał udział Profesor Wróblewski w dydaktycznym przedsięwzięciu „Feniks”, skierowanym do uczniów szkół średnich. Nagrodą w jednym z konkursów była *Historia fizyki*, którą laureatom – uczniom z regionu – wręczał osobiście sam Autor. Ostatnio Profesor Wróblewski był wykładowcą na Zjeździe Fizyków Polskich, jaki odbył się w Kielcach we wrześniu 2015 roku.

Doprawdy trudno wskazać postać świata nauki bardziej zasługującą na tytuł *doctora honoris causa* Uniwersytetu Jana

Kochanowskiego niż Profesor Andrzej Kajetan Wróblewski. Chciałbym więc w imieniu całego środowiska akademickiego wyrazić radość i dumę, że znalazł się w gronie naszych honorowych doktorów. Wierzę w dalsze kontakty Profesora z naszą Uczelnią, kontakty inspirujące naukowo, służące światłą radą czy pomocą w dziele dalszego rozwijania Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, budowania jego pozycji i prestiżu.

prof. dr hab. Stanisław Mrówczyński

Opinia

*w sprawie nadania Profesorowi Andrzejowi Kajetanowi Wróblewskiemu
tytułu doctora honoris causa Uniwersytetu Jana Kochanowskiego
w Kielcach*

Profesor Andrzej Kajetan Wróblewski jest jedną z najwybitniejszych postaci polskiej nauki. Jako uczonego zajmującego się fizyką cząstek elementarnych zdobył międzynarodowe uznanie i sławę; jako wykładowca, historyk fizyki i organizator nauki jest powszechnie uznanym autorytetem w Polsce. Piastował funkcję dziekana Wydziału Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego i rektora Uniwersytetu Warszawskiego. Jest członkiem Polskiej Akademii Nauk i wiceprezesem Polskiej Akademii Umiejętności. Liczne nagrody i wyróżnienia, w szczególności tytuły doctora honoris causa Uniwersytetu w Siegen, Uniwersytetu Chapmana w Orange, Uniwersytetu w Glasgow i Politechniki Warszawskiej, są dobitnym potwierdzeniem jego wielkich osiągnięć.

Powierzenie mi napisania opinii w sprawie przyznania Profesorowi Andrzejowi Wróblewskiemu doktoratu honorowego Uniwersytetu Jana Kochanowskiego jest dla mnie zarówno zaszczytem, jak i przyjemnością, gdyż pozwala przytoczyć moje osobiste wspomnienia związane z osobą Profesora.

Miejsce wydarzeń to siedziba Wydziału Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego „na Hożej”. W 1975 roku rozpocząłem tam studia i szybko zrozumiałem, że trafiłem do „świątyni” fizyki. Jednym z głównych „kapłanów” był Profesor Andrzej Wróblewski. Prowadzone przez Niego wykłady ze wstępu do fizyki z licznymi cytatami z historii, bogato ilustrowane świetnymi pokazami, były fascynującymi wydarzeniami. Sala Duża Doświadczalna, w której się odbywały, przypominała główną nawę starej świątyni. Powietrze przesycone było pewnością, że fizyka jest królową nauk.

Lata siedemdziesiąte i osiemdziesiąte ubiegłego stulecia to złoty okres w rozwoju fizyki cząstek elementarnych. Pionierskie eksperymenty przy nowych akceleratorach w CERN i Fermilab dostarczały coraz to nowych danych o zderzeniach protonów z protonami. Protony zderzano w nadziei na szybkie zrozumienie oddziaływania silnego i uzyskanie pełnego opisu zderzeń cząstek silnie oddziałujących – hadronów. Badania w tej dziedzinie prowadził Profesor Wróblewski, wówczas kierownik Zakładu Fizyki Cząstek Elementarnych, mieszczącego się w „Pawilonie na Hożej”. Był on uczniem i naukowym spadkobiercą Jerzego Pniewskiego i Mariana Danysza, odkrywców pierwszego hiperjadra, osiągnięcia na skalę Nagrody Nobla. W „Pawilonie” miało się pewność, że fizyka cząstek elementarnych jest królową całej fizyki.

W 1972 roku Profesor Wróblewski zauważył, że szerokość rozkładu liczby wyprodukowanych hadronów w zderzeniach

proton-proton jest liniowo zależna od średniej liczby hadronów. Odkrycie „wzoru Wróblewskiego” otworzyło nowy kierunek badań, ukoronowany sformulowaniem skalowania Koba-Nielsen-Olesen-Glokhvastov. Mam przywilej być współautorem pracy Andrzeja Wróblewskiego i innych, poświęconej interpretacji tego skalowania. Jednak, jak do tej pory, przyroda broni swych tajemnic – obserwacje pięknych regularności w produkcji hadronów nie doprowadziły do sformułowania równie pięknej i skutecznej teorii opisującej te procesy. To oraz inne problemy fizyki zachwiały pewność sukcesu redukcjonistycznego opisu przyrody. Życzylibyśmy sobie, aby i dzisiaj nie brakło uczonych mierzących się z nowymi wyzwaniami nauki z pasją Andrzeja Wróblewskiego.

Kosmolog-teolog Michał Heller używa w swoich pracach określeń fizyk-artysta i fizyk-rzemieślnik. Profesor Andrzej Wróblewski to fizyk-artysta. „Artystyczna” intuicja i poczucie piękna naprowadzają go na pomysły, nad którymi warto pracować. Jako fizyk wymaga od siebie i innych bezwzględnej precyzji sformułowań i spójności rozumowania. To doprowadza do osiągnięć, które przeżywają próbę czasu.

Najgoręcej popieram wniosek o przyznanie Profesorowi Andrzejowi Kajetanowi Wróblewskiemu tytułu doctora honoris causa Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

CERN, 14 stycznia 2017 roku

prof. dr hab. Marek Gaździcki

Opinia

o dorobku naukowym i działalności

Profesora Andrzeja Kajetana Wróblewskiego w związku

z postępowaniem o nadanie Mu tytułu doctora honoris causa

Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach

Profesor Andrzej Kajetan Wróblewski należy do grona wybitnych uczonych o uznanym i udokumentowanym wkładzie w rozwój fizyki wysokich energii. Jest On indywidualnością o międzynarodowej sławie, którą zdobył publikacjami opisującymi procesy i zjawiska zachodzące w fizyce cząstek elementarnych. Jest uznanym i cenionym autorem książek i artykułów poświęconych historii nauki, jak i podręczników fizyki. Andrzej Kajetan Wróblewski był członkiem międzynarodowych gremiów opiniotwórczych wyznaczających kierunki badań eksperymentalnych w fizyce cząstek elementarnych najwyższych energii w wiodących ośrodkach badawczych w Europie.

Profesor Wróblewski jest fizykiem doświadczalnym pracującym w Zakładzie Cząstek i Oddziaływań Fundamentalnych na Wydziale Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego. Jego specjalnościami są fizyka cząstek elementarnych w zakresie wysokich energii oraz historia i metodologia nauki, a w szcze-

gólności fizyki. Zajmuje się zagadnieniami dotyczącymi produkcji hadronów w zderzeniach elementarnych. Swoje badania naukowe prowadził w wiodących laboratoriach europejskich. W szczególności był ściśle związany z eksperymentami prowadzonymi w Europejskim Ośrodku Badań Jądrowych CERN w Genewie oraz w niemieckim ośrodku DESY w Hamburgu. W ramach eksperymentu NA22 w CERN badał wpływ struktury partonowej oraz korelacji hadronów w zderzeniach elementarnych. W ramach eksperymentu ZEUS w DESY zajmował się fundamentalnym problemem struktury wewnętrznej protonu na odległościach prawie tysiącrotnie mniejszych niż jego promień.

Jest autorem ponad 200 publikacji naukowych w wiodących czasopismach fizycznych z listy filadelfijskiej, kilku książek o historii nauki oraz kilkuset artykułów popularnonaukowych. O uznaniu i znaczeniu wyników jego prac świadczyć może, między innymi, niezmiernie duża liczba cytowań, ponad 10 000 ze współczynnikiem Hirscha 60, co stawia Profesora Wróblewskiego w grupie najczęściej cytowanych fizyków w Polsce.

Ze względu na swoją głęboką wiedzę i intuicję oraz zdolność krytycznej oceny wyników naukowych jest zapraszany jako ekspert do oceny projektów i planowanych kierunków rozwoju nauki. Świadczy o tym np. wybranie Profesora Wróblewskiego do Komitetu Polityki Naukowej CERN, Rady Naukowej DESY, Komitetu Badań Naukowych, czy też fakt powierzenia

mu funkcji przewodniczącego Rady Nauki przy Prezydencie RP oraz stanowiska rektora Uniwersytetu Warszawskiego.

Profesor Andrzej Wróblewski jest autorem publikacji wskazujących nowe kierunki badań w fizyce wysokich energii. Jego wybitna praca *The Principal axis of jets. An Attempt to analyze high-energy collisions as two-body processes*, napisana wspólnie z S. Brandt, C. Peyrou oraz R. Sosnowskim, cytowana prawie czterystukrotnie, wprowadziła zupełnie nowe spojrzenie na opis produkcji hadronów w procesie wysokoenergetycznych zderzeń cząstek elementarnych. Metoda ta, zakładająca dwustopniową produkcję cząstek poprzez hadronizację jetów, jest do dzisiaj aktualna i zaimplementowana w numerycznych generatorach Monte Carlo. Wprowadziła ona także charakterystyki kinematyczne obserwabli w stanie końcowym, w tym tak zwane *trust momenta*, które są używane w fizyce cząstek elementarnych.

Andrzej Wróblewski był jednym z pierwszych w literaturze, który zajął się dokładną analizą produkcji dziwnych kwarków w zderzeniach elementarnych. Wprowadził On parametr określający krotności dziwnych do lekkich kwarków, w literaturze znany jako „Wróblewski factor”. Jego wyniki odegrały niezmiernie istotną rolę dla zrozumienia i opisu systematyki produkcji dziwnych hadronów i różnic w ich rozkładach w zderzeniach proton-proton, proton-jądro i jądro-jądro. Prace Profesora Wróblewskiego dotyczące rozkładów krotności oraz produkcji cząstek dziwnych były fundamentalnym wkładem w dziedzinę.

Profesor Wróblewski jako członek Polskiej Akademii Nauk oraz wiceprezes Polskiej Akademii Umiejętności odgrywa kluczową rolę w kształtowaniu tych korporacji jako wiodących w utrzymaniu wysokiej kultury i poziomu naukowego w Polsce. Cieszy się On dużym uznaniem środowiska poprzez swoje koncepcje uregulowań działalności naukowej i dydaktycznej uczelni polskich.

Za wybitny dorobek naukowy i osiągnięcia naukowe w fizyce cząstek elementarnych Profesor Wróblewski został wyróżniony Nagrodą Prezesa Rady Ministrów, Nagrodą Naukową „Marii Curie” oraz Medalem Mariana Smoluchowskiego – najwyższym odznaczeniem Polskiego Towarzystwa Fizycznego. Został także wyróżniony tytułami doctora honoris causa Uniwersytetu w Siegen, Uniwersytetu Chapmana w Orange (USA), Uniwersytetu w Glasgow i Politechniki Warszawskiej.

Profesor Andrzej Wróblewski jest niewątpliwie indywidualnością, o olbrzymim autorytecie naukowym. Jego wkład w rozwój nauki mierzony liczbą publikacji oraz Jego działalność jako autora fenomenalnych książek i artykułów dotyczących historii nauki, w tym kompleksowej publikacji poświęconej historii fizyki, za którą Profesor Wróblewski otrzymał nagrodę dla Najlepszej Książki Akademickiej i Naukowej ACADEMIA 2007, budzą najwyższe uznanie.

Biorąc pod uwagę osiągnięcia naukowe Profesora Andrzeja Kajetana Wróblewskiego, Jego wkład w rozwój fizyki cząstek

elementarnych, Jego udokumentowany i bardzo wysoki status uczonego, propagatora nauki oraz nauczyciela akademickiego oraz szczególny udział w kształtowaniu najwyższych standardów współczesnej nauki w Polsce, uważam, że Profesor Andrzej Kajetan Wróblewski jest wybitnym kandydatem do prestiżowego tytułu doctora honoris causa Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Wrocław, 20 grudnia 2016 roku

prof. dr hab. Krzysztof Redlich

Wniosek

do Rady Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Uniwersytetu

Jana Kochanowskiego w Kielcach o nadanie Profesorowi

Andrzejowi Kajetanowi Wróblewskiemu tytułu doctora honoris causa

Profesor Andrzej Kajetan Wróblewski, urodzony w 1933 roku, należy do najwybitniejszych fizyków polskich. Całe swoje życie zawodowe związał z Uniwersytetem Warszawskim, gdzie studiował, a potem pokonał wszystkie szczeble akademickiej kariery – był dyrektorem Instytutu Fizyki Doświadczalnej, dziekanem Wydziału Fizyki oraz rektorem Uniwersytetu Warszawskiego. Profesor Andrzej Wróblewski jest wiceprezesem Polskiej Akademii Umiejętności, członkiem Polskiej Akademii Nauk i Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Otrzymał najwyższe wyróżnienie Polskiego Towarzystwa Fizycznego – Medal Mariana Smoluchowskiego oraz honorowe doktoraty czterech uczelni: Uniwersytetu w Siegen, Uniwersytetu Chapmana w Orange w Kalifornii, Uniwersytetu w Glasgow i Politechniki Warszawskiej. Został uhonorowany wieloma odznaczeniami najwyższej rangi: Krzyżem Kawalerskim, Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski oraz Krzyżem Oficerskim Orderu Zasługi Republiki Francji.

Początkowo interesował się astronomią, później na wiele lat poświęcił się fizyce cząstek elementarnych, uzyskując na tym polu znaczące sukcesy. W literaturze światowej powszechnie znane jest pojęcie „relacji Wróblewskiego”, odnoszące się do rozkładów krotności cząstek produkowanych w zderzeniach przy wysokich energiach, oraz „parametru Wróblewskiego” określającego tłumienie produkcji kwarków dziwnych. Profesor Wróblewski jest świetnym nauczycielem fizyki, błyskotliwym wykładowcą, autorem znakomitego, powszechnie używanego dwutomowego podręcznika *Wstęp do fizyki*.

W późniejszych latach Profesor Wróblewski zajął się historią fizyki, stając się w tej dziedzinie wybitnym specjalistą. Opublikował monumentalne dzieło zatytułowane *Historia fizyki*, a ostatnie lata poświęcił przygotowaniu pierwszej systematycznej historii fizyki polskiej. Jest również przewodniczącym Rady Naukowej Instytutu Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk.

Szeroko znany jest Andrzej Kajetan Wróblewski jako popularyzator fizyki czy – szerzej – nauki oraz jako tropiciel wszelkich pseudonauk. Jest autorem setek artykułów i felietonów oraz kilku książek. Profesor Wróblewski angażował się wielokrotnie w sprawy organizacji nauki w Polsce, prowadził aktywną działalność na forum takich organizacji, jak Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich czy Komitet Badań Naukowych.

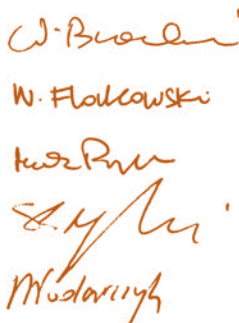
Profesor Wróblewski przez lata wspierał na różne sposoby rozwój Instytutu Fizyki Uniwersytetu Jana Kochanowskiego.

Wielokrotnie gościł w Kielcach, biorąc udział w konferencjach naukowych i przedsięwzięciach dydaktycznych, takich jak projekt „Feniks”. Ostatnio był wykładowcą na Zjeździe Fizyków Polskich, zorganizowanym we wrześniu 2015 roku w Kielcach.

Nadanie doktoratu honorowego Uniwersytetu Jana Kochanowskiego Profesorowi Andrzejowi Kajetanowi Wróblewskiemu będzie godnym wyróżnieniem podkreślającym Jego wielkie osiągnięcia naukowe oraz zasługi dla rozwoju i popularyzacji fizyki w Polsce.

Na recenzentów w przewodzie proponowani są: prof. dr hab. Krzysztof Redlich z Uniwersytetu Wrocławskiego oraz prof. dr hab. Marek Gaździcki z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego. Promotorem będzie prof. dr hab. Stanisław Mrówczyński z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego. Wszystkie te osoby wyraziły zgodę na pełnienie proponowanych funkcji.

Podpisali profesorowie:

The image shows five handwritten signatures in blue ink, arranged vertically. The signatures are: 1. W. Bruch, 2. W. Florkowski, 3. K. P. (likely Krzysztof P. Redlich), 4. S. Mrówczyński, and 5. M. Gaździcki.

Kielce, 13 października 2016 roku

Wniosek

Jego Magnificencji Rektora prof. dr. hab. Jacka Semaniaka o nadanie tytułu doctora honoris causa Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach Profesorowi Andrzejowi Kajetanowi Wróblewskiemu, zgłoszony na posiedzeniu Senatu w dniu 30 marca 2017 roku

Mam zaszczyt wnieść pod obrady Wysokiego Senatu wniosek o nadanie tytułu doctora honoris causa Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach Panu Profesorowi Andrzejowi Kajetanowi Wróblewskiemu, uczonemu o światowej sławie i uznaniu oraz wielkim wkładzie w rozwój fizyki wysokich energii i cząstek elementarnych.

Andrzej Kajetan Wróblewski jest autorem ponad 200 publikacji naukowych w wiodących czasopismach fizycznych, kilku książek o historii nauki, a także kilkuset artykułów popularnonaukowych. Prace badawcze prowadzone przez Andrzeja Kajetana Wróblewskiego wytyczały nowe kierunki badań z zakresu fizyki wysokich energii. Do kanonu nauk fizycznych przeszła tak zwana formuła Wróblewskiego, czyli relacja między średnią liczbą produkowanych cząstek a dyspersją tej liczby.

Poza działalnością naukowo-badawczą pasją Profesora Wróblewskiego jest także popularyzacja fizyki i jej historii. Pan Pro-

esor wydał unikatową monografię *Historia fizyki. Od czasów najdawniejszych do współczesności* (2006). Książka przedstawia główne ścieżki rozwoju fizyki, począwszy od cywilizacji starożytnych, aż po osiągnięcia fizyki współczesnej. Doskonała prezentacja rozwoju idei naukowych z zakresu fizyki ukazana jest na tle historii nauki.

Andrzej Kajetan Wróblewski ma ogromne zasługi na rzecz szkolnictwa wyższego w Polsce, pełnił funkcję dziekana Wydziału Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego (1986–1989), a następnie rektora tejże uczelni (1989–1993). Aktywnie angażował się w sprawy organizacji nauki w naszym kraju, działał na forum takich instytucji, jak Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich czy Komitet Badań Naukowych. Jako jeden z pierwszych sformułował zasady kategoryzacji jednostek naukowych.

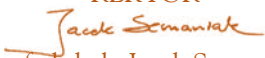
Andrzej Kajetan Wróblewski uczestniczył w pracach wielu organizacji naukowych, między innymi w Międzynarodowej Unii Fizyki Czystej i Stosowanej, Komisja C11 Częstek i Pól (1976–1982); Scientific Policy Committee of CERN (1994–1999); Scientific Council of DESY (1992–1999). Jest członkiem rzeczywistym Polskiej Akademii Nauk oraz wiceprezesem Polskiej Akademii Umiejętności (od 2009 roku).

Warto wspomnieć, że liczne zasługi Pana Profesora przyniosły mu uznanie w postaci wielu wyróżnień i nagród. Należą do nich między innymi: Nagroda Prezesa Rady Ministrów za wy-

bitny dorobek naukowy (2005); Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski; Krzyż Oficerski Orderu Zasługi Republiki Francji; Medal Mariana Smoluchowskiego Polskiego Towarzystwa Fizycznego; zespołowa Nagroda im. Marii Skłodowskiej-Curie Polskiej Akademii Nauk; Nagroda im. Kopernika Miasta Krakowa. Osiągnięcia naukowe i organizacyjne Pana Profesora stanowiły podstawę do nadania Mu tytułów doctora honoris causa: Uniwersytetu w Siegen, RFN (1980), Chapman University w Orange, Stany Zjednoczone (1990), University of Glasgow, Wielka Brytania (1992), Politechniki Warszawskiej (2011).

Nadanie tytułu doctora honoris causa Profesorowi Andrzejowi Kajetanowi Wróblewskiemu to ważne wydarzenie w dziejach naszej uczelni. Tym większe, że honorujemy wybitnego fizyka w uznaniu Jego wyjątkowej działalności.

REKTOR

prof. dr hab. Jacek Semaniak

Wydawnictwo
Uniwersytetu Jana Kochanowskiego
Kielce 2017

Uniwersytet
Jana Kochanowskiego
w Kielcach